

APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Smolensko g. 15, 03201 Vilnius,
tel. (8 5) 216 3385, el. p. info@aad.am.lt, <http://www.aad.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304766622

Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministerijai
Siunčiama per TAIS

2025-04-
Į 2025-04-14

Nr. AD5-
Nr. AD4-9368

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTŲ NR. 25-6412, 25-6413, 25-6416 ir 25-6419 DERINIMO

Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas), išnagrinėjęs Jūsų 2025 m. balandžio 14 d. pateiktus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 411 straipsniu įstatymo (toliau - Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 5, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Projektas Nr. 2), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 451 straipsniu įstatymo projektus, informuoja, jog Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektui pastabų ir pasiūlymų neturi, o dėl Projekto Nr. 1 ir Projekto Nr. 2 teikia pastabas ir pasiūlymus.

Dėl projekto Nr. 1.

Pagal dabar galiojantį teisinį reglamentavimą, sprendimus dėl ūkio subjekto veikos stabdymo dėl kvapų pažeidimų priima Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA) tuo tarpu Nacionalinis visuomenės sveikatos centras (toliau – NVSC) turi teisę tik vertinti grėsmę sveikatai ir inicijuoti veiklos ribojimą ar net stabdymą – ypač bendradarbiaujant su Departamentu ir AAA.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 15 straipsnyje įtvirtintos NVSC kompetencijos, 9 punkte nurodyta, kad NVSC kompetentinga vertinti kvapų poveikį žmonių sveikatai ir, esant grėsmei visuomenės sveikatai, inicijuoti ar priimti sprendimus dėl ūkinės veiklos stabdymo, kaip numato įstatymai ir poįstatyminiai teisės aktai. Šiuo atveju Projekto Nr. 1 1 straipsniu siūloma keisti šio įstatymo 15 straipsnio 8 punktą detalizuojant kokios paskirties pastatams vykdoma kvapų kontrolė.

Pagal dabar galiojantį teisinį reglamentavimą bei turimą praktinę situaciją, NVSC yra tik kompetentinga institucija, kuri konstatuoja kvapus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą ir apie nustatytą faktą praneša AAA, o pastaroji, remiantis pateiktais dokumentais, priima sprendimą dėl leidimų panaikinimo. Šios aplinkybės sąlygoja, kad pažeidus kvapus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, kuriuos kontroliuoja ir vertina NVSC, pastaroji institucija nėra kompetentinga ir nedalyvauja kvapų vertinimo ir priežiūros procese.

Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą, NVSC matydama pažeidimus neturi kompetencijos stabdyti ūkio subjekto veiklos, nors iš surinktos informacijos ir esamų pažeidimų akivaizdu, jog padaromi griežti pažeidimai, kas sąlygoja grėsmę sveikatai.

Įvertinus esamą situaciją ir jos taikymo praktiką, Departamentas siūlo NVSC suteikti teisinį pagrindą ne tik vertinti kvapų poveikį žmonių sveikatai, tačiau ir suteikti teisę patiems stabdyti ūkinę veiką dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų ir Taršos leidimų sąlygų nesilaikymo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Departamentas siūlo papildyti Projekto Nr. 1 1 straipsnį antra

dalimi:

“2. Papildyti 15 straipsnį 14¹ punktu:

“14¹) nustatius, kad ūkio subjektai nesilaiko Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose ir Taršos leidimuose Nacionalinio visuomenės sveikatos centro nustatytų sąlygų dėl kvapų valdymo (toliau – kvapų kontrolė) stabdyti ūkio subjektų veiklą.”

Dėl Projekto Nr. 2.

Projekto Nr. 2 2 straipsnio 1 dalyje siūloma keisti Aplinkos monitoringo įstatymo 9 straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta, jog: “<...> *Aplinkos ministras, atsižvelgdamas į ūkinės veiklos rūšių ir (ar) atskirų technologinių procesų galimą neigiamą poveikį aplinkai arba grėsmę, kad bus padaryta žala aplinkai, nustato kriterijus, kuriuos atitinkantys ūkio subjektai privalo vykdyti ūkio subjektų aplinkos monitoringą. Sveikatos apsaugos ministras nustato kriterijus, kuriuos atitinkantys ūkio subjektai privalo vykdyti ūkio subjektų kvapų aplinkos monitoringą.*”.

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktrinoje, ne kartą yra pasisakyta, jog nustatyti esmines ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, taip pat sankcijas už atitinkamus teisės pažeidimus pagal Konstituciją galima tik įstatymo lygmenyje.

Atsižvelgiant į tai, jog nėra aišku kokį monitoringą turi vykdyti ūkio subjektai, Departamentas siūlo monitoringo tvarką nustatyti įsakymo lygmeniu, t. y. nustatyti Projekte Nr. 2 - Aplinkos monitoringo įstatyme.

Dėl projektų paketo papildymo.

Projektų paketo aiškinamajame rašte projekto rengėjas nurodo, jog projektų paketo tikslai saugoti aplinkos orą nuo kvapų taršos, susijusios su ūkine veikla, mažinti jos daromą neigiamą poveikį žmonių sveikatai, bei nustatyti priemones, ribojančias aplinkos oro taršą kvapais ir mažinančias jos neigiamą poveikį žmonių sveikatai bei aplinkos orui. Siekiant projektų tikslų projekto rengėjas nurodo, kad vienas iš projektų paketo uždavinių - užtikrinti, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 19 straipsnio 3 dalies nuostatos, kad fizinis ar juridinis asmuo, eksploatuodamas ūkinės veiklos objektą, kurio veikla susijusi su kenksmingu poveikiu aplinkai, privalo savo lėšomis stebėti aplinkos teršimo laipsnį, teršimo poveikį aplinkai.

Pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 19¹ straipsnio 14 dalies 9 punktą sprendimas panaikinti Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidimo galiojimą priimamas, kai Departamentas, vykdydamas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme nustatytas funkcijas, per 12 mėnesių 3 kartus nustatė, kad pažeista viena ar kelios iš šių TIPK leidimo sąlygų: <...> **arba** NVSC, vykdydamas Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo priskirtas funkcijas triukšmo ir kvapų valdymo srityje, per 12 mėnesių 3 kartus nustato TIPK leidimo sąlygų pažeidimus, susijusius su triukšmo arba kvapų normų viršijimu.

Tuo tarpu pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 19² straipsnio 11 dalies 9 punktą sprendimas panaikinti taršos leidimo galiojimą priimamas, kai Departamentas, vykdydamas Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme nustatytas funkcijas, per 12 mėnesių 3 kartus nustatė, kad pažeista viena ar kelios iš šių Taršos leidimo sąlygų: <...> **arba** NVSC, vykdydamas Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo priskirtas funkcijas kvapų valdymo srityje, per 12 mėnesių 3 kartus nustato Taršos leidimo sąlygų pažeidimus, susijusius su kvapų normų viršijimu.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, akivaizdu, kad skirtingų institucijų pateikiama informacija dėl TIPK leidimo ir taršos leidimo (toliau bendrai – leidimai) sąlygų nesilaikymo/pažeidimų, nesisumuoja, t. y. siekiant stabdyti turimus leidimus ūkio subjektas turi būti įspėjamas vienos institucijos 3 kartus per metus (toliau - „3 gyvybės“), nepriklausomai, kiek skirtingų institucijų pateikė informaciją AAA apie ūkio subjekto turimo leidimo sąlygų nesilaikymo tuo laikotarpiu.

Departamentas, įvertinęs esamą teisinį reglamentavimą ir esamas praktines situacijas, siekiant projektų paketo tikslų ir uždavinių, siūlo į projektų paketą įtraukti papildomą projektą, t. y. Aplinkos

apsaugos įstatymo keitimo projektą, siekiu, kad ūkio subjektas „3 gyvybes” „rinktų” nepriklausomai ar informaciją apie leidimų sąlygų nesilaikymą pateikė skirtingos, ar ta pati institucija.

Kanclerė

Gita Šematovičiūtė

Indrė Žurauskė, tel. +370 632 24992, el. p. indre.zurauske@aad.am.lt